

PROGRAM AKTYWNOŚCI LOKALNEJ W GMINIE WĄBRZEŹNO
NA LATA 2009 - 2013

Program Aktywności Lokalnej zwany dalej Programem wskazuje na problemy związane z funkcjonowaniem społeczności lokalnych i grup społecznych, wyznacza kierunki działań, mających na celu poprawę sytuacji w tym zakresie i określa mechanizmy wzmacniające efektywność zmian. Programie Aktywności Lokalnej jest zgodny z założeniami poniższych dokumentów:

1. Strategia rozwoju kraju na lata 2007-2015.
2. Narodowa strategia integracji społecznej dla Polski.
3. Strategia Polityki społecznej na lata 2007 – 2013.
4. Narodowa strategia rozwoju na lata 2007 – 2013.
5. Strategia wspierania rozwoju społeczeństwa obywatelskiego na lata 2007 – 2013
6. Narodowa strategia spójności.
7. Program operacyjny Kapitał ludzki narodowe strategiczne ramy odniesienia 2007 – 2013.

I Cel Programu

Celem Programu, jest aktywizowanie społeczności lokalnych, tworzenie poczucia przynależności do danego miejsca i lokalnej grupy, uruchamianie na nowo zbiorowych strategii pomagania ludziom w pomaganiu sobie samym.

II Cele szczegółowe

Cele szczegółowe Programu dotyczą:

- 1) powstania silnych i zintegrowanych społeczności lokalnych;
- 2) rozwoju lokalnej samoorganizacji, solidarności i tworzenie więzów samopomocy;
- 3) zaktywizowania lokalnych zasobów – instytucji i organizacji samorządowych, pozarządowych i biznesowych;
- 4) wzmacniania i integracji lokalnych grup obywatelskich;
- 5) budowania tożsamości wspólnot lokalnych poprzez podnoszenie, jakości społecznych interakcji, związków i sieci kontaktów;
- 6) pomagania ludziom w tworzeniu i odtwarzaniu ich własnych społeczności

- lokalnych i grup społecznych, pozwalających na radzenie sobie z rozwiązywaniem lokalnych problemów oraz przejmowanie kontroli nad własnym życiem;
- 7) zwiększania wiedzy na temat potrzeb i problemów grup społeczności;
  - 8) ograniczania obszarów wykluczenia społecznego;
  - 9) stworzenia warunków do powstania inicjatyw i struktur funkcjonujących na rzecz społeczności lokalnych;
  - 10) aktywnej integracji osób zagrożonych wykluczeniem społecznym i ich otoczenia;
  - 11) wypracowania modelu działań środowiskowych opartych na współdziałaniu różnych instytucji i organizacji oraz mieszkańców;
  - 12) poprawy jakości życia poprzez zaspokojenie potrzeb społecznych;
  - 13) prowadzenia działań o charakterze informacyjnym, edukacyjnym, aktywizującym i integracyjnym;
  - 14) zwiększenia aktywności mieszkańców oraz ich świadomości obywatelskiej;
  - 15) zwiększenia kompetencji społecznych i zawodowych w przypadku osób pozostających poza rynkiem pracy;
  - 16) wsparcia i promowania postaw prospołecznych;
  - 17) kultywowania tradycji i aktywnego uczestnictwa w życiu kulturalnym.

III Kierunki działań

Program wyznacza następujące kierunki działań:

- 1) realizowanie projektów aktywizujących i integrujących społeczność lokalną;
- 2) promocja działań prospołecznych;
- 3) wspieranie rozwoju różnych form aktywizacji zawodowej, zdrowotnej, edukacyjnej i społecznej mieszkańców;
- 4) wspieranie lokalnych inicjatyw;
- 5) ułatwienie dostępu do poradnictwa i informacji;
- 6) zwiększenie aktywności lokalnych instytucji i organizacji oraz podejmowanie przez nie współpracy na rzecz rozwiązywania lokalnych problemów (rozwój lokalnych partnerstw);
- 7) ograniczanie obszarów skrajnego ubóstwa;
- 8) wspieranie rozwoju podmiotów gospodarki społecznej;
- 9) otwarcie instytucji samorządowych na współpracę z instytucjami pozarządowymi i lokalną społecznością;
- 10) aktywizację, integrację i wykorzystanie potencjału osób starszych w środowisku lokalnym - promocja działań wspierających więzi pokoleniowe;
- 11) inne wynikające z aktualnych potrzeb i zgodne z celami programu.

IV Założenia Programu

Realizacja programu oparta jest:

- 1) otwartości instytucji publicznych na potrzeby środowiska lokalnego;

- 2) współpracy wszelkich instytucji i służb;
- 3) angażowaniu lokalnej społeczności;
- 4) przeciwdziałaniu wykluczeniu społecznemu;
- 5) podejmowaniu działań wielokierunkowych.

V Metody pracy wykorzystywane do realizacji Programu

W ramach programu przewiduje się zastosowanie:

- 1) środowiskowej pracy socjalnej- to działania pracownika socjalnego, mające na celu pomoc osobom i rodzinom we wzmacnianiu lub odzyskiwaniu zdolności do funkcjonowania w społeczeństwie poprzez pełnienie odpowiednich ról społecznych oraz tworzenie warunków sprzyjających temu celowi;
- 2) instrumentów aktywnej integracji- to szereg instrumentów aktywizujących z zakresu aktywizacji zawodowej, edukacyjnej, zdrowotnej i społecznej itp.;
- 3) działań o charakterze środowiskowym- to inicjatywy integrujące, obejmujące między innymi badania, opracowania, analizy, edukację społeczną i obywatelską, spotkania, konsultacje, organizowanie i inspirowanie do udziału mieszkańców w imprezach i spotkaniach w szczególności o charakterze integracyjnym, edukacyjnym, kulturalnym, sportowym, ekologicznym i turystycznym itp..

VI Przewidywane efekty Programu

W związku z realizacją Programu określa się przewidywane efekty:

- 1) integracją społeczności lokalnej i grup społecznych;
- 2) zdiagnozowanie potrzeb i problemów oraz planowanie i realizowanie zadań w odpowiedzi na realne potrzeby;
- 3) skuteczniejsze i efektywniejsze wykorzystywanie istniejących zasobów;
- 4) podwyższanie jakości realizowanych działań środowiskowych oraz inicjowanie nowych form i metod pracy;
- 5) stworzenie płaszczyzny sprzyjającej angażowaniu w życie lokalnej społeczności;
- 6) wzrost poczucia przynależności do danej społeczności i odpowiedzialności za procesy w niej zachodzące;
- 7) wzrost zaangażowania instytucji oraz organizacji pozarządowych w zakresie podejmowanie działań środowiskowych;
- 8) realizację projektów inicjowanych i współorganizowanych przez lokalne społeczności;
- 9) stały monitoring potrzeb środowiska lokalnego;
- 10) aktywizację osób wykluczonych w społeczeństwie;
- 11) ukierunkowanie działań wolontariatu;
- 12) skuteczniejsze i efektywniejsze wykorzystywanie istniejących zasobów;
- 13) zaangażowanie mieszkańców w proces rozwiązywania indywidualnych i lokalnych problemów;
- 14) wzrost zaangażowania organizacji lokalnych w zakresie podejmowania działań środowiskowych;

- 15) aktywizację osób wykluczonych;
- 16) wzrost kompetencji i aktywności mieszkańców oraz poziomu ich zaangażowania w życie społeczne, w tym także aktywności na rynku pracy.

VII Realizatorzy

Realizatorami Programu będą:

- 1) Urząd Gminy Wąbrzeźno;
- 2) Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Wąbrzeźnie;
- 3) Organizacje pozarządowe i kościelne;
- 4) Inne instytucje i organizacje.

VIII Odbiorcy programu – grupy docelowe

Program skierowany jest do:

- 1) mieszkańców gminy Wąbrzeźno;
- 2) członków danej społeczności lokalnej,
- 3) osób z konkretnego środowiska,
- 4) osób wykluczonych oraz zagrożonych wykluczeniem społecznym i ich otoczenia.

IX Źródła finansowania programu

Realizacja zadań programu może być finansowana ze środków:

- 1) własnych samorządu terytorialnego;
- 2) funduszy strukturalnych- Program Operacyjny Kapitał Ludzki;
- 3) własnych podmiotów zaangażowanych w działanie;
- 4) pochodzących od sponsorów;
- 5) innych.

X Harmonogram działań

W ramach realizacji programu aktywności lokalnej realizowane następujące działania:

- 1) rozpoznanie środowiska lokalnego w formie „badania i działania”:
  - badania, opracowywanie programów, ekspertyz, analiz, wydawnictw i konkursów związanych z przygotowaniem i realizacją programu;
- 2) rozwijanie komunikacji społecznej w środowisku:
  - edukacja społeczna i obywatelska, w tym organizowanie spotkań, konsultacji, działań edukacyjnych i debat społecznych dla mieszkańców,
  - organizowanie spotkań z grupami docelowymi, w szczególności zagrożonych wykluczeniem społecznym;
- 3) promowanie pracy wolontarystycznej:
  - organizacja i finansowanie usług wspierających animację lokalną, w tym animator lokalny, lider klubu integracji społecznej itp.;

- 4) budowanie lokalnego partnerstwa;
- 5) umożliwianie dostępu do informacji i konsultacji, poprzez promowanie istniejących punktów oraz tworzenie nowych dostosowanych do potrzeb mieszkańców;
- 6) inicjowanie ruchów samopomocowych i obywatelskich;
- 7) prowadzenie działań na rzecz integracji środowiska lokalnego;
- 8) wspieranie lokalnych inicjatyw;
- 9) organizowanie treningów kompetencji i umiejętności społecznych;
- 10) organizowanie wsparcia indywidualnego i grupowego w zakresie wzrostu kompetencji życiowych i umiejętności zawodowych, umożliwiających powrót do życia społecznego w tym powrót na rynek pracy itp.;
- 11) organizowanie i inspirowanie udziału mieszkańców w imprezach i spotkaniach o charakterze integracyjnym, edukacyjnym, kulturalnym, sportowym, ekologicznym i turystycznym itp.

XI Sposoby monitorowania ewaluacji i oceny

Monitoring i ewaluacja będą prowadzone na bieżąco przez realizatorów poszczególnych podprogramów aktywności lokalnej, które będą realizowane na rzecz konkretnych grup społecznych lub społeczności lokalnych. Celem bieżącego monitoringu będzie obserwacja zmian ilościowych i jakościowych, jakie pojawiają się podczas realizacji działań. W przypadku stwierdzenia jakichkolwiek rozbieżności między założeniami a rezultatami na bieżąco będą dokonywane zmiany w przyjętych założeniach lub metodach pracy. Ponadto corocznie będą przygotowywane sprawozdania z realizacji programu aktywności lokalnej, które zostaną przedstawione wójtowi Gminy Wąbrzeźno.

Po zakończeniu realizacji programu aktywności lokalnej zostanie przygotowany raport końcowy podsumowujący całość podejmowanych działań. Będzie w nim dokonana ocena zrealizowanych przedsięwzięć oraz rezultatów, jakie one przyniosły. Wskazane zostaną także te metody i formy działań, które powinny być kontynuowane w latach następnych.